

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ
Úřad ČČK
169 00 Praha 6, Rozdělovská 63

INFORMACE ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE Z 9. XII. 2016

Kterýkoli raněný nebo nemocný má i během ozbrojeného konfliktu právo na zdravotní péči

Mezinárodní výbor Červeného kříže, Mezinárodní federace Červeného kříže a Červeného půlměsíce, Lékaři bez hranic, Mezinárodní rada sester, Mezinárodní výbor vojenské medicíny a další organizace vydaly společné prohlášení, v němž vyzývají státy a bojující strany, aby zastavily násilí proti zdravotní péči a zajistily její poskytování.

Uplynul právě rok od chvíle, kdy státy – smluvní strany Ženevských úmluv shromážděné na 32. Mezinárodní konferenci ČK&ČP v Ženevě znovu potvrdily svůj závazek (přijetím rezoluce č. 4) chránit zdravotní péči v době ozbrojených konfliktů a zajistit tuto ochranu.

U příležitosti tohoto výročí a Dne lidských práv zmíněné organizace upozorňují na trvalé útoky na zdravotníky a zdravotnická zařízení či nedostupnost zdravotní péče a připomínají uvedené závazky, plynoucí z mezinárodního humanitárního práva a práva lidských práv a žádají jejich dodržování. Jak praví poslední věta prohlášení: „Pro způsob vedení válek existují hranice. Kdokoli, kdo je raněný či nemocný, má právo na zdravotní péči. Dokonce i během konfliktu.“

Text prohlášení je připojen.

Doc. Dr. Marek Jukl
prezident ČČK

Společné prohlášení | První rok od přijetí rezoluce č.4

9. prosinec 2016

VIOLENCE AGAINST
HEALTH CARE MUST END

IT'S A
MATTER
OF LIFE
& DEATH

Kterýkoli raněný nebo nemocný má během ozbrojeného konfliktu právo na zdravotní péči

My, níže podepsané organizace vyslovujeme u příležitosti Mezinárodního dne lidských práv podporu iniciativě [Zdravotní péče v nebezpečí](#) (*Health Care in Danger*). Znovu důrazně žádáme, aby bylo respektováno právo nemocných a raněných na poskytnutí zdravotní péče za ozbrojeného konfliktu a aby byly zastaveny útoky na zdravotnický personál a zdravotnická zařízení.

Zvláště pak vyzýváme k činu státy – smluvní strany Ženevských úmluv, jejichž pravidla se snaží omezit způsoby vedení války a chránit zraněné v konfliktu. Právě před rokem tyto státy přijaly na 32. Mezinárodní [konferenci](#) Červeného kříže a Červeného půlměsíce v Ženevě rezoluci č.4 „[Zdravotní péče v nebezpečí: Společně za ochranu poskytování zdravotní péče](#)“, čímž znovu potvrdily svůj pevný závazek chránit raněné a nemocné, zdravotnický personál, zdravotnická zařízení a transporty.

Apelujeme také na státy – členy Rady bezpečnosti OSN, která zopakovala závazek vyjádřený v rezoluci č.4 a v květnu 2016 přijala rezoluci [RB OSN č. 2286](#) na ochranu zdravotní péče v ozbrojeném konfliktu.

I přes tyto závazky však útoky na zdravotní služby trvají i nadále.

Sýrie: v roce 2016 bylo dosud Světovou zdravotnickou organizací zaznamenáno 120 útoků na zdravotnická zařízení. K tomu je třeba připočíst 135 útoků zaznamenaných v r. 2015 a 93 v roce 2014. Přesto, že boje nyní eskalují a lidé žijí v zoufalých podmínkách, je ve Východním Aleppu z celkem devíti nemocnic plně funkční jen jedna a čtyři jsou zcela vyřazeny z provozu. Zdravotníci jsou vyčerpáni a zásoby léčiv a zdravotnického materiálu téměř vyčerpány. Ani západní Aleppo není ušetřeno nerozlišujících útoků a nemocnice bojují s nárůstem počtu pacientů.

Jemen: od počátku současného konfliktu v r. 2015 bylo Mezinárodním výborem Červeného kříže zaznamenáno přes 160 útoků na nemocnice, ošetřovny a zdravotníky. V zemi je v činnosti již méně než polovina zdravotnických zařízení. Denně v průměru zemře 20 lidí – mužů, žen a dětí – mnozí na jinak léčitelná zranění či nemoci, neboť potřebné léky nejsou dostupné a nemocnice nefungují.

Irák: Poškození, zničení či vydrancování nemocnic a jiných zdravotnických zařízení v posledním roce poškozená zapříčinilo nedostupnost zdravotní péče pro civilisty v provinciích vážně zasažených boji. Z některých oblastí uteklo od r. 2014 více než 45% zdravotníků. Zdravotnickým vozidlům je bráněno na jejich cestě do nemocnic a v některých případech jsou zneužita útočníky. Symbol zdravotnické pomoci a ochrany je znesvěcován.

Afghánistán, Libye, Jižní Súdán – a seznam pokračuje. Útoky na pacienty a zdravotnické pracovníky ošetřující raněné během ozbrojeného konfliktu představují jednu z do nebe volajících hrozeb naší sdílené lidskosti. V důsledku tohoto násilí je zabít nebo zmrzačen bezpočet lidí – těhotné ženy se nedostanou včas do nemocnice, protože sanitka je cestou k nim zasažena, staří lidé trpí chronickými nemocemi, neboť se jim nedostává léčby, děti

nemohou být očkované. Předčasně narozené děti musí být vyňaty z inkubátorů kvůli leteckému útoku, lékaři jsou nuceni bezmocně přihlížet smrti pacientů, pro které nemají léky. Pacienti a jejich rodiny, zdravotníci a celé komunity platí strašlivou cenu. To musí skončit.
Války mají pravidla!

Státy nyní musí konat dle svých závazků a zastavit toto násilí.

Vyzýváme všechny, kdo jsou zapojeni do probíhajících konfliktů, aby chránili nemocnice a další civilní infrastrukturu. Vlády mající vliv na bojující strany musí vyvinout tlak, aby plnily své povinnosti z [mezinárodního humanitárního práva](#).

Strany konfliktu musí respektovat posvátnost zdravotnických zařízení a etickou povinnost zdravotníků ošetřit všechny nemocné, bez ohledu na to, kdo jsou. Musí umožnit, aby se zdravotnický materiál a léky dostaly na místo určení a aby se lidé potřebující zdravotní péči dostali do zdravotnických zařízení.

Měly by vést úplné, okamžité, nestranné a nezávislé vyšetřování každého incidentu proti zdravotní péči.

Mají zajistit, aby jejich ozbrojené síly prováděly před zahájením a během vojenských operací potřebná preventivní opatření, aby byli chráněni ranění a nemocní, zdravotníci, zdravotnická vozidla a zařízení.

Mají prosazovat znalost mezinárodního humanitárního práva a práva lidských práv a zajistit jeho dodržování. Ve spolupráci s příslušnými institucemi musí šířit „[Etické principy](#) zdravotní péče za ozbrojeného konfliktu a jiných mimořádných situací“.

Pro způsob vedení válek existují hranice. Kdokoli, kdo je raněný či nemocný, má právo na zdravotní péči. Dokonce i během konfliktu.

Signatáři:

Lékaři bez hranic

Mezinárodní aliance patientských organizací

Mezinárodní federace asociací studentů lékařství

Mezinárodní federace nemocnic

Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce

Mezinárodní rada sester

Mezinárodní výbor Červeného kříže

Mezinárodní výbor vojenské medicíny

Světová federace zdravotnického vzdělávání

Světová konfederace fyzioterapie

Světová zdravotnická asociace